

Persconferentie landbouwwegen 23/02/2011 - De Hogeraad, Beerst

Vaststelling: landbouwwegen onderhouden en inrichten is een grote uitdaging

Sinds meerdere jaren staat het beheer van de landbouwwegen hoog op de agenda van het Westhoekoverleg. In het verleden bracht Westhoekoverleg meermaals de verantwoordelijken voor de technische diensten van de 18 gemeenten bijeen om de problematiek scherp te stellen.

De problemen kunnen worden opgedeeld in een vijftal categorieën:

- 1/ de gemeenten van de Westhoek beschikken over onvoldoende middelen om het uitgestrekte patrimonium aan landbouwwegen op een goede manier in stand te houden;
- 2/ te weinig vorming terzake in de nabijheid van de Westhoekgemeenten;
- 3/ te weinig nabije ondersteuning voor zowel technische (wegenbouwkundig, kwaliteitscontrole, ...) als juridische (overheidsopdrachten, ...) aspecten van het onderhoud van landbouwwegen;
- 4/ het volledig opdrogen van alle vormen van financiële ondersteuning van andere bestuursniveaus voor het waarnemen van dit onderhoud;
- 5/ de nefaste gevolgen van de vele ongecoördineerde ingrepen van nutsmaatschappijen op het wegennet.

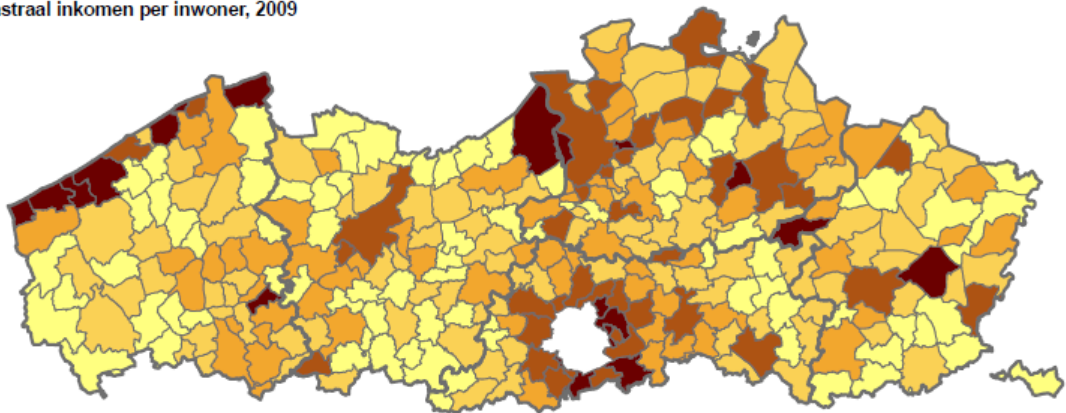
Uiteraard is het eerste probleem het meest pertinent. Plattelandsgemeenten (zowel de échte plattelandsgemeenten als de kleinstedelijke centra zoals bv. Poperinge of Diksmuide) beschikken over een zeer omvangrijk patrimonium dat ten laste van de gemeentebegroting in stand moet worden gehouden. Hiertegenover staat dat deze gemeenten in veel beperktere mate inkomsten kunnen genereren voor het uitvoeren van deze taak. Onderstaande afbeeldingen illustreren dit treffend.

Fiscale rijkdom - Kadastraal inkomen per inwoner, 2009

KI09

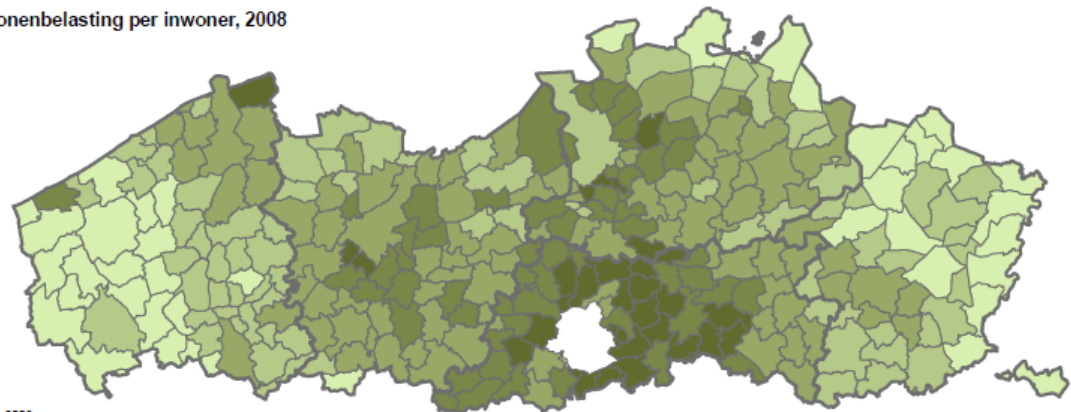
375,14 - 694,82
694,83 - 872,27
872,28 - 1114,94
1114,95 - 1571,12
1571,13 - 2484,39

Fiscale rijkdom - Personenbelasting per inwoner, 2008

PB08

1799,57 - 2676,33
2676,34 - 3262,60
3262,61 - 3816,28
3816,29 - 4527,14
4527,15 - 6403,50

op basis van gegevens GF, 2009

Landbouwwegen worden anders gebruikt.

De landbouw is een belangrijke economische sector voor de Westhoek, die constant evolueert. Dit is niet zonder gevolgen voor het gebruik van de landbouwwegen. Het gebruik van deze landbouwwegen door de landbouwsector is veel intensiever en ook veel grootschaliger geworden. Een goed voorbeeld van dit gewijzigd gebruik is de opkomst van de mestverwerking in het landelijk gebied. Het Vlaamse beleid laat toe dat

mestverwerkingsinstallaties met een capaciteit tot 60.000 ton worden geplaatst in het landelijke gebied. Dit is zeker niet zonder gevolgen gebleven. Deze mestverwerking genereert bijkomend zwaar verkeer op deze landbouwwegen.

De wijze waarop landbouw wordt bedreven houdt in dat landbouwbedrijven steeds meer afhankelijk worden van grootschalige transport. Net zoals de magazijnen van de bedrijven tegenwoordig terug te vinden zijn in de vrachtwagens op de autosnelweg, zijn de voorraden van de landbouwbedrijven terug te vinden in de grootschalige transporten op de landbouwwegen. Tijdens de strenge

winter waren landbouwers genoodzaakt hun melk te lozen omdat de vrachtwagens niet langer in staat waren om de bedrijven te bereiken omwille van de gladheid.

Ten derde neemt ook de omvang van de landbouwmachines toe. Dit stelt bijkomende eisen t.a.v. de inrichting van de landbouwweg en zorgt voor een snellere slijtage van de landbouwweg, indien ze niet op een aangepaste manier is ingericht.

Vervolgens is ook de verbreding in de landbouw niet langer een marginaal economisch gegeven in de landbouwsector.

Deze verbreding heeft te maken met evoluties inzake hoevetoerisme en hoevewinkels, die op zich een specifieke mobiliteit teweeg brengen op de landbouwwegen.

Tot slot kan ook niet langer worden gesteld dat landbouw de enigste economische sector is, voor wie landbouwwegen van groot belang is. Toerisme is naast landbouw een zeer belangrijke economische sector geworden voor de Westhoek. De ontwikkeling van allerhande toeristische netwerken op deze landbouwwegen is daar niet vreemd aan. Een aangepaste inrichting op basis van een functieindeling van de landbouwwegen is een logisch gevolg van deze ontwikkeling.

Een EFRO-project landbouwwegen Westhoek: 2008-2010.

In 2007 vroeg Westhoekoverleg extra ondersteuning aan VLM West-Vlaanderen. Dit leidde in 2008 tot de (succesvolle) indiening van een EFRO-project "landbouwwegen in de Westhoek". In de loop van 2009 en 2010 werd er volop werk gemaakt van de uitvoering van dit project,

In 2010 werd dit project verder afgerond. Vooreerst ontvingen alle Westhoekgemeenten (voor het grondgebied tot net aan de A18) een inventaris op kaart van de landbouwwegen met daaraan gekoppeld een adviserend "**functietoekenningsplan**".

De uitvoering van de werken in het kader van de **drie cases** zijn gerealiseerd. Het gaat meer bepaald om de omgeving van de Zijdellingsstraat (Diksmuide, Beerstblote), de omgeving van de Beversluisstraat en de Heulegoedstraat (Houthulst, Merkem), en de omgeving van de Nachtegaalstraat, Blekerijweg, Oude Provenstraat Gravendreef en Blokstraat op het grondgebied van Poperinge.

Eveneens werden de **vier herinrichtingsvoorstellen** geselecteerd en opgemaakt. Deze vier herinrichtingsvoorstellen zijn de Groenebosdreef op het grondgebied van Langemark-Poelkapelle en Houthulst, de Ijzerdijk op het grondgebied van Diksmuide, de omgeving van de Kemmelberg (vnl. Lokerstraat), en de Trappistenweg op het grondgebied van Poperinge.

In de loop van 2010 werd er eveneens nagegaan of het haalbaar was om een **vervolgproject** in te dienen. Een eerste indiening waarbij opnieuw een tweetal cases voor Langemark-Poelkapelle en Heuvelland werden opgenomen werd niet weerhouden door de Vlaamse stuurgroep. Een afgeslankte versie van dit project werd wel weerhouden in het najaar. Hierin is het Westhoekoverleg enkel nog als inhoudelijke partner betrokken. Het is de ambitie om in het kader van dit vervolg dossier een financiële extrapolatie te maken van de resultaten van de Westhoek voor de rest van Vlaanderen. VVSG is hier op zijn beurt toegetreden als copromotor.

Naar een structurele oplossing?

Het goede beheer en (her)inrichting van landbouwwegen blijft voor Westhoekoverleg en de achttien gemeenten een grote uitdaging. De Westhoek kijkt reikhalzend uit naar de Vlaamse Regering die beloofd heeft om dit jaar nog uit te pakken met de oprichting van een plattelandsfonds. Een dergelijk fonds moet gemeenten in staat stellen om deze inrichting en het beheer op een kwaliteitsvolle manier uit te voeren.

Verdere informatie aangaande landbouwwegen en dit project kan worden teruggevonden via <http://www.westhoekoverleg.be/nl/themas/landbouwwegen/>.

Redactie: Dieter Hoet

www.westhoekoverleg.be